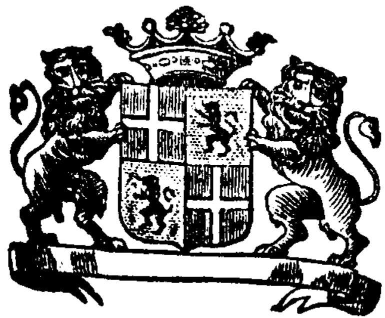
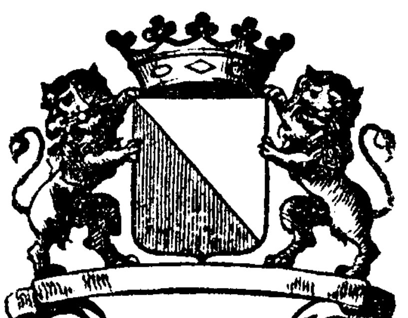
A. 1858. N°. 118.

DONDERDAG 20 MEI.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht,

Gelet op de bepaling van art. 265 alinea 4 der Gemeentewet;

Doen te weten, dat de voljaars aanvullings en de 1. en 2. Suppletoire kohieren voor de *plaatselijke directe belasting* over het dienstjaar 1857, bij Raadsbesluit van 14 Mei 1858 zijnde vasgesteld, op werkdagen van den 20. Mei 1858 tot en met den 1. Junij 1858 van *tien* tot *één* ure, voor een ieder ter lezing zullen voorliggen in een der localen van de stads secretarie, naast het gebouw genaamd *het Keizerrijk*, op den hoek van de Oudegracht en de Ganzenmarkt.

En worden mitsdien de belanghebbende nadrukkelijk uitgenoodigd zich dien termijn ten nutte te maken, om inzage te nemen van hunnen aanslag en tevens opmerkzaam gemaakt, dat, zoo zij tegen hunnen aanslag bezwaren mogten hebben, zij die *vóór* of uiterlijk *op* den 1. Junij 1858 schriftelijk behooren in te dienen aan Gedeputeerde Staten dezer Provincie.

Utrecht, den 20. *Mei* 1858.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
N. P. J. KIEN.
Ter ordonnantie van dezelven,
H. HOOFT GRAAFLAND, L. S.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht,

Gelet op art. 4 § 2 der verordening op de heffing eener plaatselijke directe belasting over 1858, vastgesteld bij raadsbesluit van 18 Februarij 1858 en op artikel 2 der verordening op de invordering dierzelfde belasting.

Brengen ter kennise der ingezetenen, dat zij, die *in andere* gemeenten, op de kohieren der Rijksbelasting op het personeel over het dienstjaar aanvang nemende met 1 Mei 1857 tot 30 April 1858 zijn aangeslagen, daarvan schriftelijke opgave zullen behooren te doen, met overlegging of vertooning van het aanslagbillet, ten kantore van den Hoofdontvanger der stedelijke belastingen op de Ganzenmarkt, en wel binnen de 10 werkdagen, loopende van den 20. Mei tot en met den 1. Junij 1858.

En wordt voorts herinnerd, dat nalatigheid in deze opgave, aanleiding zou geven tot toepassing der strafbepaling van art. 271 der gemeentewet.

Afkondiging hiervan is geschied, waar het behoort, den 20. Mei 1858.

Burgemeester en Wethouders voornoemd
N. P. J. KIEN.
Ter ordonnantie van dezelven,
H. HOOFT GRAAFLAND, L. S.

UTRECHT 20 Mei.

Gister hebben wij nog onze lezers met een enkel woord het berigt kunnen mededeelen, dat de voorstellen betreffende Montenegro, door Frankrijk en Engeland gedaan, door Turkijë zijn aangenomen, namentlijk, om eene kommissie te benoemen tot onderzoek der grenskwestie. Deze kommissie zal waarschijnlijk bestaan uit de afgevaardigden, door de 5 mogendheden aan te wijzen. Dit berigt, door den *Morn. Hérald* medegedeeld, stemt overeen met dat, wat in den Franschen *Moniteur* is vervat. Volgens dat blad zal ook het verschil door eene komm. der groote mogendheden worden geregeld, het voegt er echter bij, dat dezen reeds sedert het begin van het geschil met Montenegro daarom door Frankrijk zijn uitgenoodigd, in dit opzigt hunne meening te uiten. Men wil thans weten, dat Rusland onvoorwaardelijk tot dit voorstel is toegetreden, Engeland onder voorwaarde, dat de komm. zich uitsluitend met de Montenegrijnsche kwestie bezig houde, en waarschijnlijk zal Pruissen zich met Engelands meening vereenigen.

Men spreekt er reeds van, dat Montenegro geneigd zou zijn een paar dorpen aan Turkijë af te staan, indien het daarvoor slechts eene geschikte kleine haven in de plaats bekwam, om een uitweg voor den handel in de Adriatiesche Zee te hebben. Is dit werkelijk zoo, dan zal de zaak wel spoedig een goed einde kunnen hebben, en een spoediger oplossing dan de langsleepende kwestie der Donauvorstendommen, waarom zooveel bloeds vergoten is, en die, na twee jaren zorgens en onderhandelens, toch nog eigentlijk niet zeer verre is gevorderd.

Heden zal de belangrijke motie-*Cardwell* weder in het Parlement ter sprake komen. Van beide zijden worden alle krachten aangebragt, om de tegenpartij te fnuiken. Eene konferentie bij lord *Palmerston*, waarover vroeger gesproken is, is gevolgd door eene dergelijke bij den minister *d'Israëli*, waarop de kwestie opentlijk en duidelijk is behandeld, zoo namentlijk, dat het hier niet zoo zeer gold de zaken, als wel de personen. Thans echter komt men weder op een ander terrein, daar men verzekert, dat de bewuste proklamatie van lord *Canning* het werk is van lord *Palmerston* en sir *Vernon Smith*. Is dit werkelijk zoo, dan is de kwestie niet zoo geheel zuiver zooals die in de laatste dagen beschouwd is, maar zou het antwoord van lord *Ellenborough* meer de beide oudministers dan den goeverneur generaal van Indië treffen.

De heer *Roebuck* heeft van zijnen kant veel bijgebragt, om het tegenwoordige bewind te ondersteunen. Zijne rede van ll. dingsdag moet veel indruk hebben gemaakt, daar hij zoowel de motie, als het drijven der anti-ministeriële partij heeft afgekeurd. Hij heeft zich daarbij ten sterkste verklaard tegen een weder optreden van het pas gevallen kabinet, dat toch zoo ontegenzeggelijk gevallen is, omdat het, naar men zeide, de eer van Engeland had in de waagschaal gesteld.

Volgens zijne meening had de liberale partij dan ook veel meer van het ministerie *Derby*, dan van een ministerie *Palmerston* te hopen.

De meening der dagbladen over den stand der zaken loopt nog uiteen. De *Globe* heft geen juichtoonen aan over den vermoedelijken val van lord *Derby*, waaruit men zou besluiten, dat de liberale partij minder vereenigd is, en de *Morning Star* verzekert, dat lord *Derby* besloten heeft het Parlement te ontbinden, en het beginsel van het al of niet in beslag nemen der goederen van de Indiesche landeigenaars tot het punt van verschil te maken. Men zal echter eerst de stemming over de motie moeten afwachten, of de houding van het ministerie ten opzigte van een of ander schikkings-amendement, zooals er een door den heer *Dillwijn* zal gedaan worden, alvorens den loop der zaken voldoende te kunnen nagaan.

In Parijs wacht de konferentie nog op de eindstemming, die het blijven of vallen van het Engelsche kabinet zal bepalen, en zou men elkander bij voorraad gister op een gastmaal bij den minister *Walewski* gaan ontmoeten.

Zooals men zich zal herinneren, heeft de Engelsche regering onlangs eene kommissie van onderzoek benoemd, betreffende den Stadetol op de Elbe. Deze zaak is nu onlangs ook in den senaat der Vereenigde Staten ter sprake gekomen, waarin mededeeling gevraagd werd nopens den aard van dien tol, in hoeverre zijne heffing wettig is en welke middelen behooren te worden aangewend om de Amerikaansche schepen van dergelijke lasten te bevrijden. Men verzekert thans, dat de regering van Hannover zeer geneigd is, om even als Denemarken met den Sondtol gedaan heeft, ook deze kwestie te vereffenen.

In zeer weinige exemplaren van ons nommer van gister hebben wij den uitslag van de verkiezing voor een lid der Tweede Kamer van het kiesdistrikt 's Hage niet kunnen opnemen, welke ons onder het afdrukken van dat nommer werd gemeld. Met eene meerderheid van 32 stemmen is het afgetreden lid, de heer *Delprat*, gekozen. De stemmen, bij de verkiezing van den 4. Mei op den heer *Schiffer* uitgebragt, zijn aldus grootendeels den thans benoemde geworden, terwijl de heer *Metman* slechts eene kleine vermeerdering van stemmen verkreeg boven het getal van 530 bij de eerste verkiezing op dien oud-afgevaardigde uitgebragt.

— Z. M. heeft goedgevonden de benoeming van den heer *W. J. Lagerwey*, burgemeester van Woudenberg, tot sekretaris dier gemeente, met zijne goedkeuring te bekrachtigen. — Is aan den heer *W. A. de Laat de Kanter*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als bewaarder der hypotheken, van het kadaster en der scheepsbewijzen en ontvanger der reg. en dom. te Goes, behoudens aanspraak op pensioen.

— Z. M. heeft onder anderen pensioen verleend aan de navolgende heeren: dr. *A. Vrolik*, minister van finantiën *f* 4000; jhr. mr. *J. F. van Breugel*, bewaarder der hypoth. van het kadaster en der scheepsbewijzen te Rotterdam *f* 3598 en *A. M. Becquer*, wed. *van J. J. Creyghton*, in leven dir. van het postkantoor te Haarlem *f* 840.

— Bij beschikking van den Min. van binnenl. zaken, zijn met 1 Julij e. k. tot surnumerairen bij den waterstaat benoemd *C. H. Breunissen Troost* en *A. M. K. W.* baron *v. Ittersum*, kweekelingen van de Kon. Akademie te Delft.

— Den 17. en 18. dezer is te 's Hage vergaderd geweest, onder het voorzitterschap van den luit.-gen. *van Geen*, de kommissie, belast met het maken van een ontwerp voor een Invalidenhuis. De vergadering is gister voortgezet en denkelijk ten einde gebragt. Het schijnt dat de werkzaamheden talrijk zijn, want de kommissie vergadert van 's morgens half tien tot 's namiddags vier ure, en 's avonds van half zeven tot tien ure. De leden der kommissie zijn, naar men verzekert, (behalve de voorzitter) de kolonels *van Kerkwijk*, *Vertholen*, *Hardenberg* en *Andriessen*, benevens de referendaris *Feith*.

— Bij de opening der stembussen voor de verkiezing van twee leden voor de Prov. Staten van Noord-Holland bleek het, dat waren uitgebragt 949 voor elke keuze. Van dezen heeft de heer *B. J. Momma* de volstrekte meerderheid bekomen, terwijl er eene herstemming tusschen de heeren mr. *J. M. van Maanen*, met 369 stemmen en mr. *A. de Vries*, met 367 stemmen, moet plaats hebben.

Als lid van den gemeenteraad van Amsterdam is met 1172 van de 1194 geldige stemmen verkozen de burgemeester dier stad, mr. *J. Messchert van Vollenhoven.*

*— Wij zijn uitgenoodigd den belanghebbenden te herinneren, dat het examen voor onderwijzers in deze provincie zal plaats hebben omstreeks half Junij aanstaande, en dat zij, die aan dit examen wenschen deel te nemen, daarvan vóór den 1. Junij aangifte moeten doen bij den schoolopziener van hun distrikt.

— Den 18 dezer is door den prokureur-generaal bij het hof in Zuid-Holland konklusie genomen in de zaak van den heer *A. Fock*, president van de Nederl. bank, als geint. tegen dijkgraaf en hoogheemraden van Delfland als appellanten. Door den heer *Fock* wordt gevorderd eene som van ongeveer *f* 30,000 wegens 24 aandeelen in eene negotiatie, aangegaan in 1826 ten behoeve van den Rotterdamschen spoorweg. Prok.-gen. konkludeerde tot bevestiging van het vonnis; de konklusie was grootendeels gemotiveerd met dezelfde gronden als voor den geintimeerde waren aangevoerd. De uitspraak is bepaald op 30 Junij.

*— Wij hebben berigten uit Curacao tot den 24. April.

De Tentoonstelling van voorwerpen van nijverheid, van dames handwerken enz., was den 19. April met veel plegtigheid geopend. Aangenaam was men verrast door de menigte en treffende schoonheid der voorwerpen. Er waren ruim 1100 voorwerpen ingekomen. De uitgeloofde prijzen zijn ook op plegtige wijze uitgereikt.

Uit Venezuela heeft men berigten, volgens welke de rust in die republiek blijft heerschen. Bij een besluit van generaal *Garcia*, opperbevelhebber van het leger, belast met de voorloopige organisatie der republiek, van den 19 April, wordt de groote nationale konventie op den 5 Julij in de stad Valencia bijeen geroepen. Deze dag is gekozen als zijnde de heugelijke verjaring der onafhankelijkheid van Amerika.

Er lagen ter reede van Laguaira drie Fransche oorlogschepen en een Engelsche oorlogskorvet. Het voorloopig bestuur te Caracas was ontevreden over de bemoeijingen van de Engelsche en Fransche konsuls aldaar in de zaak van generaal *Monagas*; het heeft zich tot de regering in Engeland en Frankrijk gewend, met verzoek, om deze konsuls terug te roepen.

Het voorloopig bestuur van Venezuela had eene kommissie benoemd, om zich naar Nieuw-York te begeven, ten einde den oud-president *Paez* uit te noodigen naar zijn vaderland terug te komen, om het presidentschap van de republiek Venezuela weder op zich te nemen.

---

*— De lijsten der hoogstaangeslagenen in 's rijks direkte belastingen, die verkiesbaar zijn als afgevaardigden in de Eerste Kamer der Staten-Generaal, zijn

thans door ged. Staten der verschillende provinciën bekend gemaakt. Hieruit blijkt wederom het groote verschil dat er in die aanslagen bestaat.

In Groningen is de hoogste aanslag van jhr. mr. *U. A. Alberda van Menkema f* 1599.30. Slechts 8 personen betalen er boven de duizend gulden in de belasting. De laagste, 63ste, aanslag van de lijst is *f* 534.14½.

Friesland staat, wat de opbrengst betreft, veel hooger. Op de lijst van 81 personen staat bovenaan jhr. *G. R. G. van Swinderen*, onder Mirns, die *f* 10,988.35½ betaalt; 28 personen betalen van twee- tot negenduizend, 42 van een- tot tweeduizend gulden, de laagste van de lijst is *f* 881.18½.

In Drenthe is de hoogstaangeslagene, Mr. *W. J. Tonckens*, nog onder den laagsten aanslag zoo even gemeld, met *f* 812.63. Hier zijn slechts 29 personen op de lijst gebragt, van welke de laagste *f* 224.98 opbrengt.

In Overijssel is Mr. *J. D. C.* baron *van Heeckeren van Wassenaer* voor *f* 10,550,79½ aangeslagen; de eerst daaropvolgende betaalt nog geen negentien honderd gulden; zeven ingezetenen betalen een weinig meer dan duizend, de 73ste of laagste der op de lijst vermelde personen brengt *f* 485,11 in 's Rijks direkte belastingen op.

Gelderland bezit vele groote grondbezitters. De heer *H. J. C. J.* baron *van Heeckeren van Enghuyzen* komt het eerst op de lijst voor met *f* 9,776.26; 18 ingezetenen betalen van twee- tot ruim zesduizend gulden, 29 van één- tot tweeduizend; de laagste van de 121 hoogstaangeslagenen brengt *f* 528.74 op.

Utrecht, met slechts 52 hoogstaangeslagenen, staat zeer hoog in de opbrengst. Mr. *C. W. J.* baron *van Boetzelaer van Dubbeldam* betaalt 's jaarlijks *f* 4,448.83½; 6 personen betalen meer dan drieduizend, 7 meer dan tweeduizend en 33 meer dan éénduizend gulden; de laatst op de lijst voorkomende aanslag is van *f* 906.01.

De lijst der hoogstaangeslagenen in Noord-Holland bestaat uit 178 personen; de eerste is *G. Visser*, van Hazerswoude, met *f* 4906.50; 24 personen betalen van bijna vijf tot twee duizend gulden, 110 van een tot twee duizend, de laagste aanslag is van *f* 828.73. Het zijn meest allen Amsterdammers van woonplaats die hier vermeld staan, slechts 22 personen wonen buiten de hoofdstad des rijks.

Zuid-Holland heeft Z. K. H. prins *Frederik* der Nederlanden aan het hoofd. Deze betaalt 's jaarlijks *f* 16,863.35 in 's rijks direkte belastingen; en is alzoo de hoogst aangeslagene in het geheele rijk; de op hem volgende is jhr. *J. C. Jantzon van Erffrente van Capelle* met *f* 11,396.82; 27 personen brengen van twee tot acht duizend gulden op, 115 van een tot twee duizend, de laagste, 187ste op deze lijst, *f* 897.95.

In Zeeland komen slechts 52 ingezetenen op de lijst voor; de eerste is mr. *W. C. M. de Jonge van Ellemeet* met *f* 2849.25; bovendien betalen nog 6 personen meer dan tweeduizend, 27 van één- tot tweeduizend gulden, de laagste *f* 773.46.

In Noordbrabant zijn 135 personen op de lijst van hoogstaangeslagenen: de aanslagen zijn naar evenredigheid van andere provinciën niet hoog; de eerste is van *J. A. de Ram f* 2448, verder zijn nog 8 personen boven de tweeduizend, 15 boven de duizend gulden aangeslagen, de laatst op de lijst voorkomende betaalt *f* 380.68.

Deze opgaaf der hoogst aangeslagen in de verschillende provinciën, is niet zonder belang, als men de uitkomsten er van onderling of met de bevolking der provinciën vergelijkt.

Er blijkt dan toch uit, dat van de verschillende lijsten der hoogst aangeslagenen de laatst op de lijst vermelde in Utrecht het meest opbrengt, namelijk ruim *f* 900; de laatsten op de lijsten zijn in de rijke provincien Zuid- en N. Holland *f* 897 en *f* 828, in Friesland en Zeeland *f* 881 en *f* 773, in Groningen en Gelderland even *f* 500, in Drenthe slechts *f* 224. Zou het bij zulk een verschil zelfs niet billijk schijnen, dat niet alleen de bevolking der provincien de grondslag was voor die lijsten, waaruit leden der Eerste Kamer gekozen worden, maar dat ook de hoegrootheid der belastingsom in aanmerking werd genomen? Dan zeker zou de lijst voor Utrecht meer dan 52 namen moeten tellen!

Brengt men nu het getal van hen, die meer dan *f* 1000, direkte belastingen betalen, in vergelijking met de bevolking der provinciën, dan staat weder Utrecht bovenaan; immers er is *eén* voor meer dan *f* 1000,— direkt belaste in Utrecht op nog geen 3½ duizend inwoners, in Friesland op ruim 3½ duizend, in N. Holland op bijna 4 duizend, in Z. Holland op ruim 4 duizend, in Zeeland op bijna 5 duizend, in Gelderland op ruim 8 duizend, in Noord Braband op ruim 21 duizend, in Groningen op nog geen 25 duizend, in Overijssel op ruim 25 duizend en in Drenthe geen enkel op de 87 duizend inwoners!

Is Utrecht dus, wat de uitgestrektheid betreft, op verre na de kleinste der provinciën, is ze op één na de minst bevolkte, op N. en Z. Holland na is ze het digtst bevolkt en ze bezit van alle de gewesten betrekkelijk verre weg de meest betalende personen in de direkte belastingen. Utrecht mag dus niettegenstaande hare weinige uitgestrektheid teregt eene zeer belangrijke provincie heeten.

*— Uit Amersfoort wordt ons dd. 19 Mei het volgende geschreven:

De heer *A. H. van Cleeff*, drukker en uitgever van de *Amersfoortsche Courant*, is heden, op last van den kommissaris van policie, waarn. ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongeregt te dezer stede, gedagvaard om op Dingsdag, den 1. Junij a. s. voor dat kantongeregt te verschijnen, ten einde teregt te staan ter zake van het onder de advertentiën in de *Amersf. Ct.* van 7 Mei 1858 plaatsen van eene aankondiging eener vreemde loterij, waaromtrent men tot het doen van navragen wordt verwezen naar het bankhuis van *Stirnn & Greim* te Frankfurt a/M.

Het afschrift der dagvaarding is ten huize van den uitgever aan de binnenzijde van het vensterglas voor het publiek ter lezing gesteld.

*— Uit Wijk bij Duurstede schrijft men ons dd. 19 Mei: Op de Hoornveemarkt waren van daag twee honderd en zestig stuks runderen aan de lijn gebragt. In goede soorten ging iets meer om dan voorleden week; pinken moeijelijk te verkoopen.

— Het bestuur der Kon. Nederl. Maatschappij tot aanmoediging van den Tuinbouw heeft bepaald, dat de achttiende Tentoonstelling dier Maatschappij zal gehouden worden in het gebouw der Teekenakademie te 's Hage, van den 6. tot en met den 10. April 1859 en de negentiende Tentoonstelling te Rotterdam, in den tuin onder daartoe expresselijk vervaardigde tenten en op de zaal der societeit *Harmonie*, van den 8. tot en met den 13. Julij 1859.

— Door den kerkeraad der Hervormde gemeente te Franeker is geformeerd het volgend drtetaal van predikanten: dd. *D. Slothouwer*, te Kuinre; *A. van Toorenenbergen*, te Purmerend, en *J. M. Kolff*, te Oudewater.

— Te Groningen is den 17. dezer na eene langdurige ziekte overleden de heer mr. *C. Star Busman*, president van de arrond. regtbank aldaar, oud lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal enz.

BROUWERSHAVEN 18 Mei. Binnengekomen Jan van Schaffelaar, kapt. *L. G. Verbeek*, van Banjoewangie.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 19 *Mei*. 1.37 El; + AP. 8.32. Gew. 2 d.

De Rijnhoogte te Keulen den 19 Mei 7 voet 5 duim of 7 voet 4 duim Rijnlands.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 17 Mei.

De aartshertog *Ferdinand Max* is heden morgen naar Venetie vertrokken, waarschijnlijk om de oorlogschepen in oogenschouw te nemen, die met de verwikkelingen, welke in de zaak van Montenegro ontstaan, in zee zullen gezonden worden. De aartshertog schijnt echter nog geen plan te hebben, om in Italië te blijven.

In Praag is in den afgeloopen winter een huis voor zes gulden verkocht. Ook uit den omtrek van Beneschau wordt van een soortgelijken verkoop melding gemaakt. In het dorpje Mzizowic werd dezer dagen een huis wegens eene vordering van 28 fl. ten derden male geregtelijk geveild, en ten slotte aan de meestbiedende voor 1 fl., zegge een gulden, toegewezen.

— 19 *Mei*. Met. 5 pCt. 82⅝; Nat. 83⅞; Bank 970; Noord-Bahn akt. 168; Credit Anst. 235; O-Fr. Sp.-akt. 273; Saltzb. Sp.-akt. 100½; Lomb. Ven. 101; W. op Lond. 10.17; G. 8; Zilv. 5⅛.

TRIEST, 18 Mei.

Bijzondere berigten uit Ragusa zeggen, dat vele Montenegrijnen naar hunne haardsteden zijn teruggekeerd, na alvorens den buit, op de Turken behaald, onderling te hebben verdeeld, en dat de troepen, onder aanvoering van *Vukowich*, zich vereenigd hebbende met de vlugtende inwoners van Grahovo, verscheidene Turksche dorpen hebben geplunderd en Klobuck hebben geblokkeerd.

Men verzekert dat *Hussein Pacha* eene verklaring van den kommissaris van prins *Danièlo* bezit, waaruit men kan opmaken, dat de aanval der Montenegrijnen op den 13 Mei heeft plaats gehad, gedurende een stilstand van wapenen, en terwijl de Turken van Grahovo op Klobuck terugtrokken.

BERLIJN, 18 Mei.

In staatkundige kringen loopt hier het gerucht, dat *Fuad Pacha* toen hij zich te Weenen bevond, bepaalde toezeggingen met betrekkingen tot Montenegro moeten gedaan zijn, en moet de Porte het met het Oostenrijksch kabinet in deze kwestie geheel eens zijn.

De *Zeit.* en de *Kreuzzeitung* deelen ook mede, dat Turkije het voorstel van Engeland heeft aangenomen, om de kwestie van Montenegro ter beslissing te stellen van eene kommissie, door de groote mogendheden te benoemen. De *Zeit.* voegt er een artikel bij, waarin de schrijver het doel van Frankrijk en van Rusland ten dezen opzigte toejuicht.

ENGELAND.

LONDEN, 18 Mei.

De *Morning Star* zegt, dat volgens een in omloop zijnd gerucht, de proklamatie *Canning* het werk is van lord *Palmerston* en den heer *Smith*, en dat de brief dien de laatste niet wil laten lezen, aanmerkingen van lord *Canning* bevat, ter bestrijding van de politiek, dien hij last ontvangen had tegenover Oude te volgen.

De direkteurs der O. I. kompanjie hebben dezer dage een schrijven openbaar gemaakt, door hen aan lord *Canning* gerigt, betreffende de wijze waarop hij de rebellen moet behandelen, en waarin zij hem aanbevolen hebben de regtvaardigheid niet uit het oog te verliezen. De misdaden, het hoog verraad en de gruweldaden moest hij streng straffen. De misdrijven die het gevolg waren van zwakheid en vrees voor straf in geval van weigering, moesten minder streng gestraft worden. Als de opstand gedempt was moest hij door alle mogelijke middelen het vertrouwen herstellen zonder echter het Britsch gezag in Indië in de waagschaal te stellen. Met het volk van Oude moest hij onderhandelen niet als met een volk dat verpligt was de Indiesche regering getrouw te zijn, maar even als met een vreemden vijand.

De *Times* bevat een schrijven uit Calcutta, waaruit o. a. blijkt dat de debatten in het Parlement gevoerd over de Indiesche zaak en waarbij de kompanjie niet gespaard werd, toen zij *Yeh* die er gevangen is, werden medegedeeld, eene geheele verandering in hem hebben te weeg gebragt en hem van stil en in zich zelven gekeerd, vrij spraakzaam hebben doen worden, en de meeste belangstelling in de debatten van het Parlement ingeboezemd, zoodat hij elken dag verlangend de dagbladen wacht, wier inhoud hem, voor zoover die debatten China betreffen, wordt vertaald.

Dezer dage overleed, in negentigjarigen ouderdom, de heer *Lewis Lloyd*, de grondlegger van het zoo wereldberoemd geworden Londensche bankiershuis *Jones Lloyd & Co.*, en vader van lord *Overstone*.

Volgens de *Dispatch* heeft de Engelsche regering thans ook afgezien van de vervolging tegen *Allsop*, omdat de beschuldiging op geene andere gronden kan worden volgehouden, dan die tegen *Bernard* zijn aangevoerd, die, zooals men weet, vrijgesproken is.

In eene heden gehouden vergadering der onderzeesche telegraaf-kompagnie is besloten twee telegraafkabels te leggen, een naar Denemarken en een naar Hannover, waarvoor men trachten zal 150,000 £ bijeen te krijgen.

De heeren *Baring Brothers* hebben een uitgebreid en zeer naauwkeurig verslag rondgedeeld over de financiële aangelegenheden en uitzigten van Nieuw-Grenada, naar aanleiding der mededeelingen, door den minister van financiën aan het kongres te Bogota gedaan, en voorafgegaan van een brief des ministers, waarin hij verzoekt, de voornaamste punten van het verslag aan de fondsenhouders te Londen en te Amsterdam mede te deelen. „Het Grenadasche bewind wenscht eene volledige openlegging van zaken te doen," zegt de brief verder; en het verslag gaat vergezeld van de noodige statistieken en tabellen van binnen- en buitenlandsche schuld, lasten en baten enz., beslaande ongeveer 40 bladzijden oktavo. Zulke bewijzen, zegt de minister, zijn alles wat van een arm, maar eerlijk schuldenaar verwacht kan worden. De hulpmiddelen der republiek zijn, uithoofde van den rijkdom van den grond, groot, doch de bevolking is niet toereikend, en er is behoefte aan landverhuizers. De geheele schuld van Nieuw-Grenada beloopt ongeveer 42 mill. dollars, waarvan 32,453,931 dollars in buitenlandsche schuld; daarvan bestaan echter ruim 21 mill. dollars in uitgestelde en 145,000 dollars in overname van Mexikaansche schuld, uit de Kolumbiaansche regeling voortspruitende. De werkelijke buitenlandsche schuld beloopt alzoo ongeveer 22 mill. dollars. Het groote bedrag dezer schuld maakt het ondoenlijk voor Grenada om, onder de bestaande omstandigheden van een tekort van ruim 1 mill. dollars in de schatkist, meer renten te betalen dan in de vier jaren van 1845 tot 1849, dat is één pCt. of, anders gezegd, 25 pCt. van de inkomende regten of kapitaal en achterstallige renten.

Grenada biedt dus aan de achterstallige rente à 1 pCt. 's jaars te betalen, en verder 1 pCt. rente voor het vervolg. (Dit „vervolg" werd in 1856 op 10 jaren bepaald, doch niet aangenomen.) De uitgest. schuld, die in 1861 werkelijke schuld moest worden, zal op nieuw uitgesteld moeten worden.

Het gemelde onvoldoende aanbod zal denkelijk als een blijk moeten beschouwd worden, dat er eene verbetering van omstandigheden bij Grenada op handen is.

Een der korrespondenten van den *Times* deelt merkwaardige bijzonderheden wegens de bemagtiging van Lucknow mede, welke hier met eenige bekorting volgen:

»Men weet dat het paleis der koninginnen zonder groot verlies voor de Engelschen vermeesterd is, hetwelk te meer verwonderd heeft, dewijl die citadel, door de werken des vijands ontzagverwekkend gemaakt, terwijl hij verzekerd had die tot het uiterste te zullen verdedigen, inderdaad de sleutel van Lucknow was.

»Nog was de lucht door den kruiddamp beneveld en waren de sterfkreten der vijanden niet versmoord, toen de Engelschen het Kaiserbagh binnen traden, dat eene aaneenschakeling is van paleizen, kiosken en moskeën, in den smaakvolsten Oosterschen stijl, alles nabij het paleis der Koninginnen gelegen. Al die zalen, door lange gewelfde galerijen onderling verbonden, waren rijkelijk met spiegels in vergulde lijsten versierd. De meeste meubelen waren in den renaissancestijl en in dien van *Lodewijk XIV*. Men zag er een aantal goede portretten van beroemde Engelschen, voormalige Koningen van Oude en goev.-generaal van Indië. Binnen weinige oogenblikken was al deze rijkdom, benevens de heerlijkste lusters, kandelabres enz. door de woede der soldaten vergruisd, terwijl de plundering hun wandadenwerk voltooide. Eenige officieren en de korrespondent van den *Times* bevonden zich in de verblijfplaats der gesnedenen, toen een tot hen doorgedrongen kogel hen waarschuwde dat er nog vijanden in het paleis schuilden en hen tot weggaan noopte. Dit tooneel hernieuwde zich meermalen, en eenige te weinig wantrouwende Engelsche soldaten vielen door de kogels dezer hier en daar verborgen Cipayers.

»In een der koninklijke vertrekken ontdekten de soldaten een rijken buit en verdeelden dien onverwijld. Eene doos bevatte namelijk zoo vele en zoo groote met edelgesteenten omzette braceletten, dat zij dit alles eerst voor valsch hielden. In andere kistjes lag een paar pistolen, met de daarbij gevoegde aanteekening dat zij £ 280 gekost hadden, en al verder vond men een gouden zadel, met parelen omzet, met edelgesteenten versierde rijzweepen, bekers van agaatsteen enz. In bijna al de overige zalen werden soortgelijke kostbaarheden gevonden.

»De chef van den generalen staf wist dat de vrouwen des konings in een der meest versterkte gedeelten van het Kaiserbagh besloten waren. Eenige officieren gingen derwaarts, maar waren reeds door Eng. soldaten voorgekomen, die met geweld een toegang gebaand en den jeugdigen zoon van eene dier vrouwen vermoord hadden. Drie der vrouwen zelven werden bij het openschieten van de deuren doodelijk gekwetst. De overigen verkeerden natuurlijk in den vreeselijksten angst. Kapitein *Hope Johnston* liet haar naar eene veilige plaats overbrengen, waarbij eene dier vrouwen hem eene kassette toonde, welke, zeide zij, voor de waarde van tien laks ropijen bevatte. De kapitein plaatste terstond eene schildwacht voor dat vertrek, maar weinige oogenblikken later ontstond aldaar brand, de schildwachten moesten hun leven bergen, en toen zij in de zaal wederkeerden was de schat verdwenen.

— 19 *Mei*. Geo. $97^5/_8$; Sp. $1^1/_4$ pCt. $26^3/_4$; Rusl. 5 pCt. $112^1/_4$; $4^1/_2$ pCt. $101^3/_4$; Holl. 4 pCt. $99^1/_2$; $2^1/_2$ pCt. 66, Peru $4^1/_2$ pCt. $87^1/_2$; Sard. 5 pCt. 92; Mex. $20^1/_2$.

FRANKRIJK.

PARIJS, 18 Mei.

Eene smartelijke tijding is heden hier ontvangen. De hertogin van Orleans is te Richmond plotseling overleden. Zij is des morgens dood in haar bed gevonden. Algemeen geacht en bemind als deze prinses was, kan het, ook met het oog op staatkundige sympathiën, geen verwondering baren, dat ook hier deze tijding een smartelijken indruk gemaakt heeft.

Het bal ten hove was gisteren, hoezeer niet door een talrijk personeel bezocht, zeer luisterrijk. De *quadrille d'honneur* bestond uit den keizer en de koningin der Nederlanden, de keizerin met den prins van Wurtemberg, prins *Napoleon* met Lady *Cowley*, prinses *Mathilde* en prins *Joachim Murat*, baron *Hubner* en de jonge prinses *Murat*, den Nederl. gezant en mevr. *Rouher*, baron *v. Wächter* en de gemalin van den Sardinischen gezant, en den minister van binnenl. zaken en mevr. *v. Wächter*. Een prachtig souper is op het bal gevolgd. Na het souper heeft de koningin der Nederlanden zich verwijderd.

De Montenegrijnsche kwestie heeft in de laatste dagen de diplomatie zoo druk bezig gehouden, dat die der Donau-vorstendommen, welke tegen de opening der konferentiën weder op het tapijt kwam, geheel op den achtergrond is geraakt, en, nu men er wel weder niets van hoort, tot welk resultaat moet men nu komen? Tot het volgende: dat men ondanks al het geschrijf en gewrijf over deze zaak, nog weinig verder is dan twee jaren geleden. Aan alle kanten zijn de gezanten en kommissarissen met ontwerpen, plannen en inlichtingen bestormd, zoodat nu op nieuw al die plannen zouden moeten worden onderzocht, om te zien welk het beste was. Onder die plannen is er een volgens hetwelk de oude hospodars *Bibesco* en *Stirbey*, te impopulair om zelven te kunnen hopen dat hun het bestuur zal worden gegeven, hunne zonen aanbevelen, die echter om dezelfde reden als zij even weinig kans hebben.

De Porte heeft blijkens depeches door *Fuad Pacha* en den minister van buitenl. zaken ontvangen, haren veldheeren in Herzegowina bevel gezonden de vijandelijkheden tegen Motenegro te staken.

Aan den *Nord* wordt van hier geschreven, dat een aantal Moldavische patriotten zich met een näive petitie tot graaf *Morny* gewend hebben, welke het verzoek behelst, om naar Bucharest te komen en daar de regering als hospodar te aanvaarden.

De keizer houdt zich naar men verneemt zelf bezig met de redaktie der kommando's voor het kamp van Châlons, dat den 15. Julij zal worden geopend, en 2500 man sterk zal zijn.

Omtrent het duel van den heer *Pêne* verneemt men nog de volgende bijzonderheden: Men weet dat die heer ten gevolge van een slag in het aangezigt, hem door den luitenant *Hyène* toegebragt, zich gedwongen zag met dezen het tweegevecht op nieuw te beginnen, en aan de long door hem gekwetst werd. Doch dit was den officier niet voldoende; want terwijl zijn tegenpartij nederzonk, bragt hij hem nog een steek in de linkerzijde toe. De aanwezende arts riep daarop tot den luitenant *Hyène*: »ge hebt hem vermoord!" Dit was evenwel nog niet genoeg voor de luitenants; want den volgenden ochtend verschenen twee kapiteins, terwijl de verwonde in het grootste gevaar verkeerde en zijne wanhopige vrouw aan zijne legerstede zat, en daagden hem tot een tweegevecht uit. Als reden daarvoor zeiden zij, dat ook zij tweede luitenants waren geweest en zich evenseens door het artikel in den *Figaro* beleedigd achtten. Men gaf hun ten antwoord, dat mogt die reden gelden, de verwonde dan ook nog met de 400,000 soldaten van het leger zou moeten vechten, daar allen de hoop hadden misschien eenmaal tweede luitenant te zullen worden. Het gedrag dier heeren heeft overigens te Parijs een pijnlijken indruk gemaakt, te meer daar de vrienden van den heer *Pêne* zeggen, dat *Hyène*, vroeger schermmeester geweest zijnde, de wijze van vechten van hun vriend bij het eerste duel had afgezien en daarvan, toen hij zeker was van den uitslag, op de meest onedele wijze misbruik heeft gemaakt. Het ministerie van oorlog heeft hem drie maanden arrest gegeven, onverminderd nadere uitlevering, des gevorderd, aan den burgerlijken regter.

Een nieuw duel, het gevolg van de ongelukkige uitkomst van het eerste, heeft echter gister ochtend plaats gehad tusschen den heer *de Pommereux*, lid van de Jockey klub en den luitenant der guides, markies *de Gallifert*. Beide zijn gewond, en men vreest voor het leven van den eerste. Naar men verneemt bevindt de heer *de Pêne* zich iets beter.

De officieren hier ter stede waren gisteren gekonsigneerd, waarschijnlijk om nieuwe oneenigheden ten gevolge van het duel te voorkomen.

Voor den luitenant *de Mercy* schijnt deze betreurenswaardige duelhistorie weinig goeds te belooven, daar men, om een krachtig voorbeeld te stellen, hem waarschijnlijk de doodstraf zal doen ondergaan.

Een nieuw tooneelspel van *Emile Augier*, getiteld *Les Lionnes pauvres*, was door de censuur verboden; de Keizer echter had gelast, dat een algemeene repetitie zou worden gehouden, ten einde met meer juistheid over de waarde van het stuk te kunnen oordeelen. Deze repetitie is gehouden, en, naar men verneemt, zal het nog in deze week worden opgevoerd. De dialoog in dat nieuwe werk van *Augier* is voortreffelijk, doch de waarheid is er, volgens sommigen, al te naakt in voorgesteld, zoodat — om ons van de uitdrukking van een Parijschen berigtgever te bedienen — de toeschouwers die schaamte hebben, gekwetst, en de schaamteloozen boos worden.

PARIJS, 19 Mei.

De verkiezing van den heer *Migeon*, in het departement Haut-Rhin, tot lid van 't Wetgevend Ligchaam, bevestigt zich.

Heden avond woont het hof eene voorstelling van *Ristori* bij.

De toestand van den heer *Pêne* is bedenkelijk; hij heeft de roode loop gekregen.

De Beurs is heden gedrukt. De 3 pCt. gisteren 69,60 en heden 69.70.

— 19 *Mei*. Rente kont. $4^1/_2$ pCt. 93,00; op tijd 3 pCt. 69 60; Fr.-Oost. Spw. 663; Sp. $1^1/_2$ pCt. $26^3/_8$; 3 pCt. 38.

MARSEILLE, 18 Mei.

Alhier is de *Bombay-Times* ontvangen van den 24. April. Men beschuldigt in dat dagblad den generaal *Roberts*, dat hij het leger van Kotah en deszelfs opperhoofd *Koer Singh* met 2 millioen pond sterling heeft laten ontsnappen. De som zal waarschijnlijk wel vergroot zijn.

Eene prinses uit Jhansi, die ook ontkomen is, heeft eene menigte opstandelingen bijeengebragt, om de Engelschen in die stad te belegeren.

Sir *Edward Lugard* heeft met 3 regementen niet alleen Azimghur, maar ook Goroukpore onzet.

Sir *Colin Campbell* naderde met 2 kolonnen, langs de oevers van den Ganges, Rohilcund, alwaar de opperhoofden der opstandelingen hunne magt bijeentrekken.

Te Gayarat had eene algemeene ontwapening plaats gehad. Het dagblad *The Englishman* eischt den dood van alle gevangene opstandelingen. De *Bombaij Times* keurt die vordering ten hoogste af, en wil het gevoelen van Engeland afwachten.

De mariniers van Calcutta zijn tegen de Santhals opgetrokken.

Mei.		
	GEHUWD.	
14	W. Deppe en A. de Vries.	Amsterdam.
12	C. J. Francois en M. J. Elten.	Alkmaar.
12	I. J. J. Milders en A. C. F. Grunenbosch.	's Hage.
17	A. Mendel en R. Leppmann.	Amsterdam.
14	C. van Olst en M. E. Junius.	Amsterdam.
14	B. J. Pas en J. E. Straul.	Amsterdam.
13	T. L. Schuitema en F. Boerma.	Groningen.
14	W. A. J. Vroom en H. C. A. L. Strauch.	Amsterdam.
15	L. W. Vogel en S. Verpoorten.	Haarlem.
14	J. A. Wamsteeker en A. M. van Weenen.	Amsterdam.
17	A. C. Wertheim en R. M. Wertheim.	Amsterdam.
	BEVALLEN.	
16	L. C. de Block geb. Mignot, zoon.	Eindhoven.
12	M. Dorper geb. van Sitteren, dochter.	Amsterdam.
17	J. C. Greeter geb. Beversen, dochter.	Amsterdam.
12	C. A. Holsboer geb. Hoffman, dochter.	Arnhem.
11	A. G. C. Jehu geb. Schneider, dochter.	Kampen.
12	H. H. Hoelen geb. van der Aar, zoon.	Leijden.
16	F. J. Jitta geb. Polak Daniels, zoon.	Amsterdam.
12	A. C. Kater geb. Nomes, dochter.	Monnickend.
15	M. J. M. Krijgsman geb. Lippits, d.	Hoorn.
13	N. C. M. Rupp geb. Gaade, zoon.	Arnhem.
15	J. G. Raulino geb. van Reen, zoon.	Rotterdam.
13	A. E. Sutherland geb. Mattheijer, zoon.	Haarlem.
10	T. Visser geb. Tjebbes, doode dochter.	Amsterdam.
12	R. Vermeulen geb. d' Hont, zoon.	Middelburg.
16	S. L. Viervant geb. Schuurman, zoon.	Amsterdam.
12	S. Wiers geb. Chevallier, zoon.	Groningen.
13	A. M. Willemsen geb. Sanders, zoon.	Arnhem.
14	A. M. Zillissen geb. Viervant, doode d.	Amsterdam.
	OVERLEDEN.	
11	E. G. Broesses, 41 j.	Nijmegen.
11	T. Blom, 52 j.	Amsterdam.
12	*Mevr.* G. Blankers, den Dekker, 41 j.	Gorinchem.
16	H. J. Clerk, 61 j.	Amsterdam.
5	H. Deelman, zoon.	Groningen.
13	H. P. van der Drift.	Vlaardingen.
10	T. E. J. van Eijsinga, 67 j.	Leeuwarden.
10	K. T. Engelbert van Bevervoorde.	Kampen.
16	W. Feith dochter, 18 j.	Amsterdam.
12	C. A. Gluijssteen, 70 j.	Kampen.
12	*Mevr.* C. Gebhard, Crone, 48 j.	Amsterdam.
14	J. J. Krafft, 34 j.	Amsterdam.
10	*Mevr.* H. A. v. Laren, Hamming, 73 j.	Amsterdam.
14	„ S. M. Leendertz, Rouffaer.	Amsterdam.
10	„ C. M. Muller, Stolte.	Amsterdam.
13	„ P. Raken, Struck.	Groningen.
13	G. H. de Roos, 60 j.	Arnhem.
14	G. A. Roland.	Deventer.
16	*Mej.* H. M. Repko.	Amsterdam.
10	K. Vis zoon, 15 j.	Zaandam.
14	*Mevr.* A. B. van Waijenburg, Schade van Westrum.	Amsterdam.

SCHILDER- EN TEEKENGENOOTSCHAP
KUNSTLIEFDE.

⁂ Van wege het genootschap zal er gedurende de zomermaanden *gratis* gelegenheid worden gegeven zich in het teekenen naar pleistermodellen te oefenen, onder de leiding van den heer **C. W. Hoevenaar**.

Jonge beoefenaars der Teekenkunst, die van gemeld onderwijs wenschen gebruik te maken, worden verzocht zich aan te melden, aanstaanden *Zaturdag den* **22.** *Mei, des avonds ten zeven ure*, in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen.

Utrecht, den 20 Mei 1858. Namens het Bestuur
B. DE POORTER, Directeur
Mr. P. VERLOREN, Secretaris.

⁂ Op Dingsdag den 8. Junij 1858, des voormiddags ten 10 ure precies, zal men aan de Stalhouderij, van ouds genaamd *de Bisschopsstal*, binnen Utrecht, aan de Wandelingen, nabij de Zonstraat, ten overstaan van den Notaris BUSKES, om gereed geld verkoopen:

18 goed aan den weg loopende MERRIEPAARDEN, waaronder 2 span zwarten, oud 6 jaren en 3 schimmels, 2 STATIEKOETSEN, 3 BAROUCHETTEN met bok en achterzitting, 1 CHAR à BANCS, voor 12 personen, 1 TENTWAGEN, d⁰., 2 DROWSKY's, voor 4 pers., 1 dito, 6 pers., met bok en achterzitting, 2 SOUABLES, met tent en vaste kap, 7 VIGELANTEN, 2 TENTWAGENTJES, voor 4 pers., 2 WAGENTJES, voor 4 pers., 2 TILBURY's, 2 BOERENWAGENS, 1 GIERBAK, SLEDE, 2 LIJKKOETSEN, TUIGEN, STALGEREEDSCHAPPEN enz. Alles daags vóór den verkoop te zien.

⁂ Er wordt **te koop gevraagd**, op of nabij een aangenaam gelegen dorp, in de provincie Utrecht of Gelderland, een HUIS met TUIN of een KLEIN BUITENVERBLIJF, dat soliede, droog, vrij van watervloeden, gemoderniseerd en geschikt is om fatsoenlijk in twee gedeelten bewoond te kunnen worden; eene gelegenheid die een ver of riant uitzigt oplevert en eenen gemakkelijken toegang tot de vervoermiddelen langs de spoorwegen en rivieren aanbiedt, zal bij voorkeur in aanmerking komen.

Opgaven met eene korte beschrijving van stand, ligging, inrigting, inhoudsgrootte, lasten, koopprijs en meer. Adres onder letter K, aan het bureau dezer Courant.

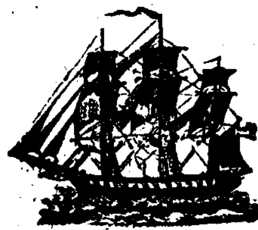
⁂ **Men verlangt** ten spoedigste in een Tabaks- en Kruideniers affaire te Utrecht, een **bekwaam Bediende**, buiten kost en inwoning. Brieven franco onder lett. X. of in persoon adres A. GRIJSEELS & C⁰. Utrecht.

⁂ **Men vraagt** voor de maand Julij, liefst in den omtrek van Utrecht, voor eene familie met zes kinderen en dienstbode, twee à drie GEMEUBILEERDE KAMERS met bediening en vrij gebruik van Tuin. Opgaven van prijs enz. franco onder lett. O. O. bij den Boekhandelaar B. H. DE BONDEN. Utrechtschestraat te Amsterdam.

NAAR

De Kaap de Goede Hoop

en PORT-NATAL

ligt te Amsterdam wederom in lading, om in den loop der maand Junij te vertrekken: Het snelzeilend gekoperd tweedeks Barkschip ***DERKINA TITIA***, Kapt. P. ESINK, zijnde bijzonder goed ingerigt tot den overvoer van Passagiers, zoowel der eerste als tweede klasse; varende tevens een bekwamen Scheepsdoctor. Adres bij de Kargadoors HOYMAN & SCHUURMAN, te Amsterdam.

LEERZAAM PLAATWERK
VOOR ALLE STANDEN.

HERTHA.
LOOSE BLADEN
UIT HET
GROOTE BOEK VAN GESCHIEDENIS, NATUUR EN KUNST.
Hoofd-redakteur:
J. J. L. ten Kate.

INHOUD DER EERSTE AFLEVERING.

Avignon, door *J. J. L. ten Kate* (met *Staalplaat.*) De Dom te Keulen, door Dr. *L. R. Beijnen* (met *Staalplaat*). De Ruïnen van *Babylon* door *J. J. L. ten Kate* (met *Staalplaat*). De verloochening van Petrus, door *J. P. Hasebroek* (met *Staalplaat*). *Rosendaal* bij *Arnhem*, door Mr. *A. Boxman*.

Voorwaarden van inteekening.

1⁰. Het Prachtwerk **Hertha**, zal verschijnen in maandelijksche afleveringen van twee kwarto vellen van 8 bladzijden ieder, OORSPRONKELIJKE TEKST, met twee à drie *Staalplaten* versierd, terwijl bovendien in den loop van den jaargang vier groote keurige *Staalgravuren* van de beste meesters het werk nog zullen opluisteren.

2⁰. Men abonneert zich voor niet minder dan een geheelen jaargang.

3⁰. De prijs is zeer laag gesteld, ten einde een ieder zich dit nuttige en tevens fraaije Werk zou kunnen aanschaffen. Men betaalt elke zes maanden op kwitantie DRIE GULDEN VIJFTIG CENTS. De eerste aflevering is alom verkrijgbaar. *De uitgave wordt bepaald voortgezet.*

4⁰. In Oost- en West-Indië wordt de prijs eenigermate verhoogd.

Uitgave van **H. NIJGH**, te **Rotterdam.**
De eerste aflevering is alom ter inzage te bekomen.

SPOOR-REISKAARTEN EN ATLASSEN

⁂ Bij W. F. DANNENFELSER te UTRECHT, zijn weder verschenen en alom verkrijgbaar:

RAAB U. MULLER EISENBAHNKARTE VON MITTEL-EUROPA

f 2.75, opgeplakt op linnen *f* 4.75.

MüLLER EISENBAHNKARTE VON MITTEL-EUROPA.

f 1.20, opgeplakt op linnen en ingebonden *f* 3.—

Deze Kaarten zijn in het vorige reissaizoen zoo gunstig ontvangen, dat het eene ondankbaarheid jegens het publiek zou kunnen genoemd worden, indien zij dit jaar niet, met nog grooteren zorg omgewerkt, werden aangeboden. Zij zijn dan ook niet alleen met de **nieuwste Spoorbanen** verrijkt, maar de Kaart zelve is een derde gedeelte grooter dan de vorige editie, waardoor de duidelijkheid dan ook zeer veel gewonnen heeft. **Kantoren, Koffijhuizen, Logementen**, etc. kunnen onmogelijk langer buiten de eerste, terwijl de tweede, meer bepaald voor **reisgebruik** bestemd, elken reiziger welkom moet zijn.

SOHR-BERGHAUS VOLLSTÄNDIGER HANDATLAS DER NEUEREN ERDBESCHREIBUNG. 5e Auflage.

Geen goedkooper en vollediger Atlas dan deze! **Elke Kaart kost maar 15 Cents.** Compleet in kaarten, waarvan er reeds 44 zijn uitgegeven. Van de 4 eerste drukken werden 40.000 Exemplaren verkocht.

VON WEDELL, HISTORISCH-GEOGRAPHISCHER HAND-ATLAS

In 36 Karten. 2e AUFLAGE. 75 Cents per aflevering van 2 Kaarten.

Van Historisch-Geographische Atlassen is de keus niet groot. Wanneer echter Atlassen als deze worden aangeboden, behoeft de keus niet ruim te zijn.

Voorts is hem het debiet voor Holland opgedragen van een **PRACHTWERK**, getiteld:

LA GALERIE DU PALAIS ROYAL

Compleet in 68 Livraisons, elke van 5 Gravuren in groot kwarto, tot den buitengewoon lagen prijs van *f* 1.50 per Livraison. Mede bij de voornaamste Boekhandelaren ter inzage voorhanden.

⁂ Bij S. E. VAN NOOTEN, te *Schoonhoven*, is op heden verschenen:

HANDLEIDING
TOT DE KENNIS EN DE BEHANDELING
DER
CACTUS-SOORTEN.
(OPUNTIACEAE.)
NAAR DE LAATSTE RANGSCHIKKING OM EN BIJGEWERKT,
DOOR
TH. F. UILKENS.
90 bladz. Prijs 75 Centen.

⁂ D. A. THIEME, te Arnhem, heeft uitgegeven:

Gedachten-Mozaïek,
Menschen- en Levens-beschouwingen,
door B. T. LUBLINK WEDDIK.
Een deel in post-8vo en carton. Prijs *f* 1,75.

GULDENS-EDITIE.
No. 1; inhoudende:
LEVENSBEELDEN.
SCHETSEN EN VERHALEN.
door A. H. VAN DER HOEVE.
(In klein 8vo, 287 pag. compres gedrukt.) Prijs *f* 1.—

BERIGT.

De uitgever stelt zich voor op onbepaalde tijden een deel dezer editie te verzenden.

In de *Guldens-Editie* zullen niet anders dan werken van Nederlandsche Auteurs worden opgenomen.

Thans zijn ter perse:

J. J. CREMER en GERARD KELLER. Vier Novellen. DE OUDE HEER SMITS. Clementine. C. v. E. v. d. BILT LAMOTTE. De laatsten van een oud geslacht. Een familie-roman. LODEWIJK MULDER. Jan Faessen. 2 deelen. 2e druk. GERARD KELLER. Het Huisgezin van den Praeceptor. DE OUDE HEER SMITS. Vervolg op de Brieven en Uitboezemingen.

☞ Elk deel is afzonderlijk à *f* 1.— verkrijgbaar.

ERRATUM.

In de Courant van Maandag ll. is door den zender der advertentie, betreffende Abshaubbins W... abusievelijk geplaatst de prijs is 20 cents per ... lees **25** cents.

---

235. Staats-Loterij.
5e Klasse. 5e Lijst.
No. 4500, 5486, 9816 en 14930 ieder *f* ...

Marktberigten.

Wijk bij Duurstede, 19 Mei. Tarwe van *f* 8,... *f* 8,45 Beste dito van *f* 9,25 tot *f* 9,75. Rogge *f* 6,50 tot *f* 6,75. Boekweit van *f* 8,00 tot *f* 8,60. ... van *f* 5,00 tot *f* 5,20. Paardenboonen van *f* ... *f* 8,70. Boter de 5 Ned. Onzen van 42½ tot 45 ... Hoendereijeren de 100 stuks *f* 2,00 tot 2.15.

Schiedam 19 Mei. Granen. Verkocht: Rogge, Jarige Linau *f* 182} 6/w. Gerst, 129 a 130 ... *f* 182 6/w., *f* 185 3/m.

Moutwijn per Ned. vat zonder fust *f* 13,50. J... idem *f* 19,00. Amsterd. proef *f* 20,25, zonder ... lasting. Spoeling *f* 1,70 per ketel.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk N... Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonn...*

Mei.	Uren	Wind-rigt.	Wind-kr. N. G.	Barom bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d. temp.	Vocht-tigh.	Gev. regen	Opmerk...
19	2	w.	23.0	759.52	61.2	— 2.7	0.56	0	Ligt bew...
	10	wzw.	5.0	59.32	49.8	— 4.1	0.89	0.1	Idem.
20	8	nw.	2.5	62.21	55.4	— 4.3	0.77	0	Zw. bew...

PRIJZEN DER EFFEKTEN.
AMSTERDAM 19 Mei 1858.

NEDERLAND.				
Werkel. Schuld . . .	2½	pCt.	63⁵⁄₁₆	64
dito dito	3	„	76¼	
dito dito	4	„	97⁵⁄₁₆	97⅜
Handelmaatschappij .	4½	„	141½	141¾
BELGIE.				
Certifik. Adm. B. bk.	2½	pCt.	52	52⅛
Certifik. bij *Rotschild*	2½	pCt.	52¼	
SPANJE.				
Obligatiën	1½	pCt.	26¼	26⁵⁄₁₆
Binnenl. Schuld . . .	3	„	37⁹⁄₁₆	37⅝
PORTUGAL.				
Obligatiën	3	pCt.	46	
dito 1856.	3	„	44⁹⁄₁₆	44⅝
RUSLAND.				
Oblig. bij *Hope en Co.*	5	„	105	
Obligat. 1828 & 1829	5	„	103¼	
Certifikaten 1840. . .	4	„	85⅞	
Cert. bij *Stieglitz* .	4	„	85⅜	
„ „ N.	4	„	84⅝	
dito 5e Serie	5	„	97⅜	
dito 1855 6e Serie. .	5	„	101	101¹⁄₁₆
Inschr. in Assign. . .	6	„	64¹⁄₁₆	
Cert. van Assign. .	6	„	65	
POLEN.				
Aand. 1835, fl. 500			153	153¼
Obligatiën.	4	pCt.	90	
OOSTENRIJK.				
Oblig. bij *Goll en Co.*	5	pCt.	76⅛	
Oblig. Metaliek . . .	5	„	74¹¹⁄₁₆	74¾
Oblig. Rente Am. . .	5	„	86⅜	86½
dito dito Nat. 1854.	5	„	75¹⁵⁄₁₆	76
dito dito	2½	„	38⁹⁄₁₆	38⅝
AMERIKA.				
Ecuad. Oblig. 1855 .	100 £		13⅞	
Venez. Oblig. 6 pCt., nu	4¾	„	36¹⁄₁₆	36¼
Grenada, Oblig. . . .	3¼	„	18⅝	18⅝
Mexiko. Obl.		..	19⅛	

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.

BIJVOEGSEL

BIJ DE UTRECHTSCHE COURANT VAN

DONDERDAG 20 Mei 1858, N°. 118.

Zitting van den Stedelijken Raad.

Vergadering van Vrijdag 14 Mei.

Tegenwoordig zijn 21 leden; afwezig de heeren *Karsten*, *Mulder*, *Voswinkel*, *de Jong* en *v. Cleeff*.

Zijn ingekomen:

missiven van gedep. Staten, houdende goedkeuring:

a. van den wederinkoop van een perceel stadsgrond, verkocht aan *C. Lavergne*, — voor kennisgeving;

b. van de verhuring van twee stedelijke eigendommen gelegen wijk H., — alsvoren;

c. tot het uittrekken op den post van onvoorzien, der ƒ 300 eventueele subsidie voor de te houden Nijverheidstentoonstelling, — alsvoren;

d. der wijziging van de begrooting voor 1858 in verband met de wet op het lager onderwijs, — alsvoren.

Wordt ter tafel gebragt eene voordragt van B en W. betreffende de opheffing van het beurtveer tusschen Utrecht en Rotterdam, — met voorstel tot het vragen van magtiging om deswege met het gemeentebestuur van Rotterdam in overleg te treden, — besloten de stukken ter sekretarie te deponeren en de magtiging te vragen.

Zijn ingekomen:

twee rekwesten van de HH. *E. Bergsma* en *C. M. v. Hees*, houdende verzoek om in aanmerking te komen voor de betrekking van sekretaris van kuratoren der Lat. school, — gedeponeerd bij de overige stukken te dier zake;

een rekwest van *H. Wijburg*, gewezen kantoorknecht aan het stads erfhuis, houdende verzoek om pensioen, — met voordragt van B. en W. tot afwijzende beschikking, op grond dat rekwestr. niet van stadswege was aangesteld, — konform besloten.

Wordt ter tafel gebragt:

eene voordragt tot benoeming van een regent van het Ambachts kinderhuis in plaats van jhr. *Ortt v. Schonauwen*; de voordragt bestaande uit de HH. mr. *G. J. v. Mansvelt* en mr. *J. A. E. Hinlópen*, en aangevuld door B. en W. met de HH. dr. *J. J. C. Rovers* en mr. *R. W. D. Heyligers*, — besloten straks tot de benoeming over te gaan;

eene voordragt voor de benoeming van een regent in het bestuur der vereenigde Gods- en Gasthuizen, in plaats van den heer mr. *O. v. Rees*; de voordragt bestaande uit de HH. mr. *A. H. Metelerkamp* en *J. H. C. van Hengst* en door B. en W. aangevuld met de HH. *R. Mijsberg* en mr. *H. Waller*, besloten in eene volgende verg. tot de benoeming over te gaan;

eene aanbeveling voor de benoeming van een lid der plaatsel. schoolkomm. in plaats van den heer mr. *O. v. Rees*, en waarop voorkomen de HH. jhr. *A. W. G. v. Riemsdijk* en mr. *J. C. G. C. Laan*, en van wege B. en W. de HH. dr. *C. H. D. Buys Ballot* en *A. C. Oudemans*, — besloten alsvoren;

Is nog ingekomen een rekwest van *A. de Groot*, houdende verzoek, dat eene leuning langs het water worde aangebragt van af de brug aan den Weerdsingel tot aan de Kraansteeg, — ter sekretarie, en besloten B. en W. tot het geven van inlichtingen uit te noodigen.

Wordt overgegaan tot de benoeming der leden van het stembureau voor de aanstaande verkiezing, en worden benoemd: tot voorz. en plaatsvervangend voorz. van het tweede bureau, de heeren *Boer* en *de Muralt*; tot leden van het 1e bureau, de heeren *v. Hoytema* en *v. Veersen*; tot leden van het 2e bureau de heeren *Voswinkel* en *Karsten*, en tot plaatsverv. de heeren *Jongeneel*, *v. Lier*, *v. Cleeff*, *Schuurman* en *Ackersdijck*.

Wordt voorts overgegaan tot de benoeming van een regent voor het Ambachtskinderhuis, en wordt daartoe verkozen de heer mr. *G. J. v. Mansvelt*.

Worden zonder omvraag goedgekeurd:

a. de kohieren voor de hondenbelasting;

b. voordragten betreffende reklames ter zake der direkte belasting en der belasting op de honden.

Aan de orde is de voordragt tot inwilliging van het verzoek tot afschrijving van den aanslag der direkte belasting van de heeren *v. Reede v. Oudtshoorn* en *de Casembroot*.

De heer *Pabst* mag niet toestemmen dat de heer *v. Reede* afschrijving zal krijgen voor drie maanden van zijn aanslag in de stedelijke direkte belasting, op grond, dat het woonhuis van dien heer drie maanden is gesloten geweest en aan het stadhuis werd aangeteekend dat hij te Zeyst ging wonen. Spr. meent zeer goed te weten, dat de heer *v. Reede* gedurende dien tijd in Utrecht is geweest en ten aanschouwe van het publiek zijn ambt als raadsheer heeft waargenomen. Dat gedurende die drie maanden het woonhuis van dien heer gesloten bleef, weegt bij Spr. evenmin als dat de heer *v. Reede* er al of niet inkwam. De heer *v. Reede* heeft *geen* drie maanden buiten de gemeente vertoefd, deze grond van afschrijving bestaat niet, integendeel, hij vertoefde in de gemeente tot waarneming van zijn ambt. Spr. kan om die redenen aan den heer *v Reede* geene afschrijving verleenen en zoo dien last op de schouders van andere burgers leggen. Ging men het beginsel huldigen, dat in bovenbedoelde gevallen afschrijving wierd verleend, dan zou op deze wijze de belasting gemakkelijk ontdoken kunnen worden.

De *Voorz.* splitst alsnu de voordragt, en stelt voor het 2. gedeelte, waartegen geene bedenkingen schijnen te bestaan, aan te nemen, hetgeen geschiedt.

De heer *de Graaf* vraagt, of op volledige wijze kan blijken, dat het huis geheel ledig is geweest.

De *Voorz.* gelooft, dat het aanwezig zijn van meubelen in een huis nog geen bewijs is, dat de vroegere bewoner het nog bewoont. Spr. gelooft overigens niet dat de meubelen uit het huis zijn genomen, en ook dat rekwestr. nu en dan hier geweest is, en onder die omstandigheden heeft de raad nu te beslissen of afschrijving kan verleend worden. Het komt Spr. voor, dat, waar de aanslag berekend wordt uit een zoodanig bij akkumulatie verkregen grondslag als hier het geval is, het niet meer dan billijk is, afschrijving te verleenen voor den tijd dien men buiten de gemeente doorbrengt.

De heer *v. Lier* gelooft, dat het verzoek kan worden ingewilligd. Hem is voorgekomen dat rekwestr. voor de rijksbelasting over die drie maanden afschrijving heeft verkregen; men zou die dus ook voor de direkte plaatselijke belasting behooren te verleenen, vermits deze, blijkens de desbetreffende plaatselijke verordening, op de rijksbelasting is gebaseerd. Dat de heer *v. Reede* nu en dan, voor ambtsbezigheden, in de stad heeft vertoefd, doet niets ter zake, omdat het huis is gesloten gebleven en er dus geen gebruik van is gemaakt, terwijl het bovendien blijkt, dat de rekwestr. gedurende drie maanden werkelijk in eene andere gemeente heeft gewoond. Spr. is van oordeel, dat ten dezen op de *werkelijke* inwoning moet worden gelet, kunnende het regtsvermoeden aan het wettelijk domicilie als openbaar ambtenaar ontleend, met het oog op de verordening en de gemeentewet, de gevraagde restitutie in geenen deele verhinderen.

Den heer *de Muralt* doet het leed, dat hij tegen de voordragt moet stemmen, wijl dit de eerste maal is dat hij met zijne ambtgenooten van het dagelijksch bestuur omtrent eene voordragt aan den raad van meening verschilt. Spr. vereenigt zich met de bezwaren van den heer *Pabst*; hij kan niet aannemen wat tot verdediging der voordragt wordt aangevoerd, maar vraagt wat de gemeentewet voorschrijft? Spr. heeft vóór zich eene dier belastingen, geheven volgens art. 240 der Gem.-wet, en dan moet de vrijstelling daarvan ook volgens art. 245 van die wet worden toegepast. Nu ligt er misschien wel iets hards in de afwijzing van het verzoek, daar rekw. werkelijk zeer zelden gedurende de zomermaanden zich in de gemeente vertoond heeft; maar kan men van hem zeggen dat hij hier niet heeft vertoefd, dat voor de toepassing van art. 245 wordt vereischt? een tijdelijk verblijf naar elders verplaatst doet daar niets toe, iedereen kan dezelfde aangifte op het bevolkingsbureau doen, maar niet iedereen bekleedt hier een ambt, dat zijne tegenwoordigheid binnen de gemeente medebrengt; men neemt hier een beginsel aan, dat men ook in het vervolg zal moeten toepassen en Spr. zeer gevaarlijk acht, want wordt de voordragt aangenomen, dan zullen vele verzoeken van soortgelijken aard tot den raad worden gerigt, welke het dikwerf niet gemakkelijk zal zijn af te wijzen als deze is aangenomen, omdat de redenen van billijkheid daarvoor evenzeer zouden moeten gelden. Spr. heeft vroeger op gronden van billijkheid een ander gevoelen voorgestaan, doch is daarvan teruggekomen, ook met het oog op de toepassing elders algemeen aan art. 245 gegeven. Men zegt nu wel: de zaak is hier veranderd, men betaalt nu ook volgens den aanslag buiten de gemeente; maar de gemeentewet treedt niet in zoodanige beschouwing, die vraagt niet welke de grondslagen voor den aanslag zijn; wijkt men van die wet af, dan vreest Spr. voor onoverzienbare moeijelijkheden.

De heer *v. Dielen* merkt op, dat wanneer men zich met de vorige sprekers meer bepaald op art. 245 der grondwet in deze beroept, men dan het geheele art. in zijne hoofdstrekking zooals die in de 1e alinea aangegeven is, behoort in aanmerking te nemen: in die alinea nu worden *uitsluitend de inwoners* der gemeente als belastingschuldigen aangemerkt. Spr. zegt dat het zeker is, dat de rekw. gedurende die drie maanden niet is geweest *inwoner*. Spr. geeft echter ook niet toe, dat men in deze alleen de wet moet raadplegen, hetgeen het geval kon zijn als er strijd bestond tusschen die wet en de verordening op de heffing der direkte belasting vastgesteld; die bestond echter niet, er is nu alleen verschil van opinie omtrent de interpretatie, en Spr. vraagt of de verg. bij het maken der verordening niet aangenomen heeft de interpretatie in den zin van het voorstel van Burg. en Weth.?

De heer *Pabst* weet zeer goed, dat de reden waarom hij indertijd de belasting van buitenverblijven voegde bij de belasting in de stad, om de stedelijke belasting te berekenen, lag in de billijkheid. De mindergegoeden moesten voor tuinen en kleine buitenverblijven onder de vrijheid, betalen, waarom zouden de meergegoeden voor de buitenverblijven worden vrijgesteld? om tot het verteringsvermogen van ingezetenen te komen, moet men op dergelijke zaken letten. Bovendien zegt Spr., wordt de stedelijke belasting geheven volgens de gezamelijke aanslagen zoo van huizen in de stad als van de buitenverblijven; verleent men dus afschrijving, dan is dat niet alleen voor het huis *in* de stad, maar ook voor de buitenplaats *buiten* de stad. Eindelijk zou Spr. eene afschrijving onbillijk vinden, daar de belasting niet alleen betaald wordt omdat men in de stad is, maar omdat men door zijne goederen, door zijn huis, door zijne betrekking in die stad vertoevende genot heeft van de voordeelen.

De heer *Ackersdijck* meende, dat dit vraagpunt reeds lang beslist was. Het artikel der wet is in zijn oog wel eenigzins duister, doch in verschillende gemeenten en, met name in Rotterdam, waar de zaak zeer grondig onderzocht is, is beslist in den zin der tegenstanders van de voordragt, en Spr. stemt daar mede in. De bedoeling der wet is, dat men betaalt waar men woont; als men slechts tijdelijk afwezig is, moet men betalen voor een geheel jaar; hetgeen niet belet dat men ook elders, waar men niet woont maar meer dan drie maanden vertoeft, kan worden aangeslagen. Spr. merkt in het voorbij gaan aan, dat hij zelf van eene uitlegging in den zin der voordragt nut kon hebben, daar hij bijna elk jaar drie maanden uit de stad is. Dit is echter nooit bij hem opgekomen, daar hij het onbillijk zoude achten. Wanneer men zijn goed en huis achterlaat, moet men er dubbel prijs op stellen, dat zij behoorlijk beveiligd zijn, en waarom zou men juist dan niet betalen?

De heer *Schuurman* deelt het gevoelen van den Voorz. Spr. meent dat de bedoeling der laatste verordening is geweest dat de aanslag in andere gemeenten zoude worden bijgevoegd om tot grondslag der direkte belasting te dienen; maar dan ook zoude afschrijving gegeven worden van den tijd dien men in eene andere gemeenten verbleef, om te voldoen aan de gemeentewet; toen is gezegd als in andere gemeente dergelijke belasting wordt ingevoerd, dan zoude men tweemaal betalen en dit ware onbillijk, niet als men reizende is, dan heeft men geen vast domicilie. — De bedoeling der eerste verordening, zegt, Spr., is geweest dat men zou blijven betalen, maar bij de tweede nam men een verhoogden grondslag en het verleenen van afschrijving aan, mits dan ook het huis niet gebruikt werd.

De heer *Ackersdijck* vindt niet dat er eenige strijd of onbillijkheid bestaat, wanneer men de direkte belasting, ook die in andere gemeenten aan het rijk betaald wordt, tot grondslag neemt voor de plaatselijke direkte belasting. Die grondslag dient alleen om bij toenadering te beoordeelen de hoegrootheid van het vermogen, of liever van hetgeen men verteert, en er ligt niet de minste onbillijkheid in, dat men meer zal betalen als men het genot kan hebben van een buitenverblijf, dan hij die dat genot niet kan hebben. Hij merkt tevens op, dat men zich niet naar de bedoeling van onze gemeentelijke verordening, maar naar de bepaling der wet behoort te voegen. Indien, zoo als hij meent, de wet voorschrijft dat men om tijdelijke afwezigheid buiten

zijne woonplaats niet wordt ontheven, dan kan de verordening ook niet anders worden verklaard.

De beraadslagingen worden gesloten, en de voordragt met 14 stemmen tegen die der heeren *v. Dielen*, *Bosch*, *Schuller*, *Boer*, *v. Lier*, *Schuurman* en den Voorz. verworpen zijnde, wordt zonder omvraag besloten den rekw. te kennen te geven, dat zijn verzoek voor geene gunstige beschikking vatbaar is.

Worden goedgekeurd de navolgende voordragten tot af- en overschrijving van de begrooting voor 1858:

a.	f 1155,52	van H. 10 art. 2 no. 133	op H.	1	afd.	2	art. 13	no. 69.
b.	f 463,93	» »	»	2	»	1	» 3	» 75.
c.	f 81,13	» »	»	2	»	2	» 7	82.
d.	f 354,00	» »	»	3	»	1	» 1	» 85.
e.	f 5023,455	» »	»	3	»	2	» 7	» 93.
f.	f 284,70	» »	»	9			» 4	» 125.

Aan de orde zijn de beraadslagingen over de voordragt betreffende de organisatie der stedelijke sekretarie.

De heer *de Muralt* zegt, dat in deze voordragt, op verlangen der verg. ingediend, grootendeels is opgenomen, wat in andere voorname steden reeds is ingevoerd, wat onderscheidene leden herhaaldelijk gewenscht hebben. Spr. gelooft dat zij in overeenstemming is met de voorschriften der gemeentewet en gemakkelijk zal zijn uit te voeren.

Art. 1. Onder den sekretaris zijn aan de stedelijke sekretarie werkzaam.
Vier hoofd-ambtenaren.
Twee kommiesen.
Vier adjunkt-kommiesen.
Drie klerken.
Drie schrijvers.

De *Voorz.* deelt mede, dat de heeren *Pabst* en *v. Hengelaar* eenige amendementen hebben ingezonden. Hij verzoekt den voorstellers, die thans te willen toelichten.

De heer *Pabst* wenscht geene vier hoofdambtenaren maar een ambtenaar 1. klasse en een 2. kl., dus 2 in plaats van 4, en voorts in plaats van 2 kommiezen 4 kommiezen. De verandering geeft geen grooter aantal ambtenaren, maar vindt haren grond in de meening, dat het van het uiterst belang is voor het bestuur der stad, dat mannen van uitstekende bekwaamheid, zooals bijv. de heer *Hooft Graafland*, die belangrijke betrekking willen vervullen; men kan zulke ambtenaren niet gelijk stellen met gewone ambtenaren, die nimmer of in het geheel niet het veelomvattend werk kunnen verrigten, dat hun wordt opgedragen die niet bloot routine bezitten, maar ook gestudeerd hebben. Door het voorstel, zegt Spr., worden geen der bestaande ambtenaren gekrenkt.

De *Voorz.* zegt, als zijne eigene meening, dat, ofschoon hij zich van eene vaste organisatie der ambtenaren niet datgene voorstelt, wat welligt anderen er in zien, hij nogtans met het amendement kan instemmen, daar ook hij het van belang acht, dat personen, die gestudeerd hebben, aan de sekretarie worden verbonden, om de kommissiën te assisteren als anderszins.

De heer *de Muralt* verklaart zich ook met dit amendement te kunnen vereenigen.

De heer *v. Hoytema* zegt dat het amendement steunt op de toevallige aanwezigheid van bepaalde personen, terwijl dat van B. en W. berust op de verdeeling in de administratie. Door B. en W. zijn de 4 hoofdtakken van administratie op den voorgrond gesteld, en aan iedere derzelve is een hoofdambtenaar verbonden. Meent men nu dat dit beginsel kan behouden blijven, dan kan Spr. zich wel mede vereenigen met het amendement. Spr. vraagt B. en W. of zij aan hunne verdeeling niet hechten en die maar zoo prijs geven?

De *Voorz.* ziet geen bezwaar in de zaak, daar ook nu bv. een ambtenaar 1. kl. aan het hoofd der finantiën blijven kan en zoo ook met de andere afdeelingen.

De heer *Ackersdijck* meent, dat, daar de werkzaamheden in vier afdeelingen verdeeld zijn, men in den regel vier ambtenaren van gelijken rang moest hebben aan het hoofd dier bureaux. Spr. stelt zich echter ook voor, dat het wenschelijk is, bovendien twee mannen te hebben, die als het ware den sekretaris ter zijde staan, die althans niet blijvend, tot die afdeelingen behooren, doch aan wie men algemeene zaken of bijzondere onderwerpen ter behandeling zou kunnen opdragen. Spr. zou zich dus kunnen vereenigen met het voorstel van den heer *Pabst*, maar hij zou meenen dat men die twee mannen moest noemen hoofdambtenaren; de hoofden der afdeelingen kommiezen. Spr. geeft die wijziging in overweging.

De *Voorz.* zegt dat het eigenlijk juist is als tegenwoordig. Er zijn twee ambtenaren, die de kommissiën en den sekretaris adsisteren, en niet zoo uitsluitend voor één vak zijn aangesteld. Men zou hen evenwel ook een hoofdtak der administratie kunnen opdragen, want ware dit niet het denkbeeld dan zou men meer ambtenaren moeten hebben.

De heer *Pabst* zegt dat het denkbeeld, om twee mannen te benoemen die buiten dien gewonen kring van administratie aan de sekretarie verbonden zijn, niet uitsluit, dat zij voor korten tijd of voortdurend worden belast met zekeren hoofdtak der administratie.

De heer *Ackersdijck* zou ook instemmen met het denkbeeld, dat zoodanige hoofd-ambtenaren tijdelijk aan het hoofd eener afdeeling wierden geplaatst. Spr. stelt als sub-amendement voor, de woorden »een ambtenaar der eerste en een der tweede klasse" in het voorgesteld amendement te vervangen door de woorden »twee hoofd-ambtenaren."

De heer *v. Hoytema* zegt, dat, als men twee hoofdambtenaren heeft, die geen andere zijn dan die, welke den sekretaris zijn toegevoegd, en die in den regel niet chefs zijn eener afdeeling, men twee ambtenaren meer zal moeten hebben. Die den sekretaris adsisteren zullen als het ware zijn adjunkt-sekretarissen, doch dan zullen de chefs der afdeelingen finantiën en algemeene zaken ontbreken. Spr. nu ziet niet in, dat het denkbeeld, om die twee ambtenaren te isoleren in het voorstel van B. en W. ligt.

De *Voorz.* meent, dat het zeer goed kan geschieden gelijk wordt voorgesteld. Spr. zegt, dat eenige verdeeling der werkzaamheden door hem is gemaakt, wel degelijk met het oog op de personen zelven. Heeft hij voor eene zaak een zeer akkuraat man gevonden, en moet hij weêr iets met veel naauwkeurigheid verrigt hebben, dan vervoegt hij zich bij denzelfde, en zoo ook in andere opzigten.

De heer *v. Dielen* kan zich met het amend. vereenigen, wijl het 't meest overeenkomt met den bestaanden stand van zaken en de ondervinding geleerd heeft dat de werkzaamheden goed geregeld zijn. Bij aanneming wordt ook niet uitgesproken, dat die hoofdambtenaren niet aan het hoofd van een bureau zouden kunnen staan.

De heer *Boer* zou, dewijl bij het amendement blijkbaar minder gelet wordt op stelselmatigheid dan op personen, nog het meest zijn voor de oorspronkelijke voordragt, waaraan hij echter niet zooveel gewigt hecht, om niet te erkennen, dat met eenige wijziging hetzelfde kan verkregen worden. Uit die overweging zou Spr. voor het eerste amendement geweest zijn. Wil men den toestand houden gelijk die is, dan moet men bij den eerste blijven, en de reden dat Spr. zich met de later voorgestelde wijziging niet vereenigt, is zijn bezwaar tegen het woord »hoofdambtenaren". De sekretaris is hoofdambtenaar en nevens dezen moeten geene andere hoofdambtenaren geplaatst worden. Neemt men het denkbeeld aan van twee hoofdambtenaren buiten hem, dan kan het ook gebeuren dat een jong mensch, eerst van de akademie komende, denzelfden titel voert als een man, die vele jaren onder den sekretaris is werkzaam geweest, iets dat met de billijkheid en het bewaren eener goede dienstorde strijdt.

De heer *Pabst* zegt, dat het amend. niet gedaan met het oog op bepaalde personen, maar is gegrond op de behoefte aan kundige personen. De sekretaris der stad moet beschouwd worden als de chef der vier hoofdbureaux, op elk van die bureaux zullen nu vier kommiezen zijn, welke den sekretaris als het ware vertegenwoordigen; maar behalve de bepaalde werkzaamheden van die bureaux zijn er nog zaken te behandelen bv. het bijstaan van kommissien uit den raad, het ontwerpen van verordeningen, het nasporen van antecedenten, dat werk behoort even zeer bij den sekretaris, maar kan door hem niet verrigt worden, daartoe wil Spr. twee ambtenaren aanstellen, en die instelling zal goed werken, want de ondervinding getuigt dat de burgemeester met zijne uitmuntende administratieven blik goed zag toen hij voor jaren zulke ambtenaren aanstelde. Spr. wil dus aan hetgeen goed is niets veranderen.

De *Voorz.* merkt aan dat men zoodanige personen eigenlijk zou kunnen noemen referendarissen.

De heer *de Muralt* vereenigt zich met het gesprokene door den heer *Boer*, en zegt dat men niets anders op het oog had, dan wat nu ook, volgens den wensch van de voorstellers van het eerste amendement, zou worden in het leven geroepen. Men heeft nu twee ambtenaren die buiten de linie staan; men hoopt hen lang te behouden, maar zij kunnen ook tot eene andere betrekking geroepen worden. Spr. gelooft niet dat het doel kan geweest zijn hen dadelijk te benoemen tot hoofdambtenaar, maar wel tot eene soort van plaatsvervangers van den sekretaris, van ambtenaren die noch onder noch boven de kommiezen of overige beambten staan. Door de kwalifikatie van hoofdambtenaar aan hen uitsluitend te geven, wordt een vreemd begrip geboren, dat men niet heeft bedoeld, en Spr. zal daarom tegen het amend. gelijk het is gewijzigd, stemmen, hij stelt voor, het eerste amendement te behouden.

De heer *v. Hengelaar* heeft zich niet tegen de wijziging verklaard, wijl hij niet veel aan woorden hecht; hij ziet echter in, dat hoofdambtenaar hier onjuist zou zijn.

De heer *v. Hoytema* stelt als motie van orde voor de beraadslagingen over dit artikel in eene volgende verg. te hervatten. — Deze motie met 16 stemmen tegen die der heeren *v. Veersen*, *Schuller*, *v. Lier*, en *v. Hoytema* verworpen zijnde en niemand meer het woord verlangende, worden de beraadslagingen gesloten en het sub. amend. van den heer *Ackersdijck* met 13 stemmen, tegen die der heeren *Pabst*, *v. Lier*, *de Graaf*, *Metelerkamp*, *v. Dielen*, den voorsteller en den Voorz, verworpen en daarop het amend. der heeren *Pabst* en *Hengelaar* met 19 stemmen tegen die van den heer *Schuller* aangenomen, waarop de verg. tot nadere bijeenroeping uiteen gaat.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.